

הקאמרה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

32 עונות
2016-2015

לרקוד עם ונוס

הקאמרטה הישראלית ירושלים

מייסד ומנהל מוסיקלי: אבנר בירון
יועץ: יוסף ברדנשוילי

חברי התזמורת

כינור ראשון	כינור שני	ויולה	צ'לו	חליל	בסון
מתן דגן*	אטיין מנרי*	מיכאל פלסקוב*	צבי אורליאנסקי*	אסתי רופא*	מאוריצי פאז*
נטשה שר*	אדוארד רזניק**	דורון אלפרין	מרינה כץ*		קריסטיונס גריגס
כרמלה ליימן**	אומרי צח	בוריס רימר	אלכסנדר סינלניקוב**	אבוב	
דניס ג'רסי	מיכאל קונצביץ'	אנדריי שפלינקוב	קונטרבס	מוקי זוהר*	קרן יער
רומן יוסופוב	קרן שושני		דמיטרי רוזנצוויג*	אורי מירז	אלון ראובן*
הדס פבריקנט			אלכסנדר אוסיפנקו		רות ורון
סופיה קירסנובה					טימפני
					קרן פנפיומן־זהבי*

נגנים אורחים: איריס יורטנר, צ'לו; נעמה נוימן, חליל

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל

פרופ' רות ארנון*, יו"ר	יצחק אלרון*	רו"ח תלמה ברבשקנולר	אילן דה פריס*	פרופ' שמואל קבילי
אבנר אזולאי*	פרופ' שלמה בידרמן	פרופ' בני גיגר*	רוברט דרייק	רו"ח רענן קופ*
יעקב אייזנר*	ד"ר יורם בלשר*	עו"ד יאיר גרין*	פרופ' משה הדני*	פרופ' אורי קרשון
ד"ר חנן אלון	פרופ' אבי בן בסט*	אפרת וימן גרשוני*	ניסים לוי	ברוך שלו*
			פרופ' מנחם פיש*	דב שפיר

הצוות האדמיניסטרטיבי

מנהל כללי: בן ציון שירה	מכירות: דגן פדר	התזמורת מודה לבנותיו של עקיבא עצמון ז"ל על השאלת הכינור בעל הצליל המיוחד שבו הפליא לנגן כאשר לא היה עסוק בהקמת המדינה.
מנהל אדמיניסטרטיבי: מיכאל קונצביץ'	מנהל במה: ואלרי אקסיונוב	
מפיק וספרן: דן דויטש	יועץ משפטי: עו"ד עמי פולמן	
מנהלת שיווק: תמר אומנסקי / מרים רסקין	הנהלת חשבונות: שרית יצחקי	

מחלקת מנויים: 1-700-55-2000 / בימים א'-ה' 09:00-17:00

משרד התזמורת: רח' ההגנה 13, הגבעה הצרפתית, ירושלים / טל: 02-5020503 / פקס: 02-5020504

כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com / אימייל: info@jcamerata.com

התזמורת נתמכת על ידי: משרד התרבות והספורט | עיריית ירושלים, האגף לתרבות ומסתייעת בתורמים שונים.

32
עונה
2016-2015

לרקוד עם ונוס

תל אביב / מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 15.1.16 בשעה 13:00
מוצ"ש, 16.1.16 בשעה 20:00
יום א', 17.1.16 בשעה 20:00

ירושלים / תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון

יום ג', 19.1.16 בשעה 20:00

רסיטל

קנת וייס צ'מבלו

י. ס. באך / הפסנתר המכוון, הספר הראשון

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה,

לואי מרשל 25, פינת שטריקר, תל אביב
יום ב', 18.1.16 בשעה 20:30

תודה לליאורה בינג'היידיקר ולפרופ' יוסף גייגר על עזרתם הרבה
בترגום הקנטטה. תודה לדן יקיר על עזרתו המתמשכת.

כתיבת התוכנייה ותרגום הקנטטה והאריות בני הנדל עיצוב חגית מימון

קנת וייס מנצח (ארה"ב)
סופי גראף סופרן (שוויץ)

ז'אן-פרי רבל (1747-1666)
האלמנטים

פרנסואה קולן דה בלמון (1760-1690)
הקנטטה "שולחן האיפור של ונוס"
(בכורה ישראלית)

הפסקה

אוטורינו רספיגי (1936-1879)
אריות ומחולות עתיקים ללאוטה,
סוויטה מס' 3

ז'אן-פיליפ ראמו (1764-1683)
סוויטות תזמורתיות ואריות
מתוך האופרות פיגמליון, דרְדָנוס ופֶלֶטה

הקריירה של קנת וייס, יליד ניו יורק, מתחלקת בין ניצוח, נגינת צ'מבלו, ניהול מוסיקלי והוראה. וייס החל את לימודיו ב"תיכון הניו יורקי לאמנויות הבמה"* והשתלם בנגינת צ'מבלו אצל פרופ' ליסה גוד קרופורד בקונסרבטוריון העיר אוֹבֶרְלִין באוהיו ואצל גוסטב לְאוֹנְהֶרְדֵט המהולל בקונסרבטוריון סְוֵלִינְק באמסטרדם.

בראשית שנות התשעים שימש וייס כעוזרו של ויליאם כריסטי, מקימו, מנצחו ומנהלו המוסיקלי של אנסמבל הבארוק "האמנויות הפורחות" (Les Arts Florissants). במשך השנים 2002-2009 היה שותפו של כריסטי בניהולה של התוכנית האקדמית "גן הקולות" (Le Jardin des Voix), שבמסגרתה זמרות וזמרים צעירים ומוכשרים מכל העולם מתמקצעים בשירה אופראית בארוקית.

וייס משמש מנצח אורח בתזמורות בולטות, כגון תזמורת הבארוק הבריטית "הקונצרט האנגלי" (The English Concert), התזמורת הדנית "קונצ'רטו קופנהגן" ותזמורת האופרה של רואן בצרפת.

קנת וייס מופיע ברסיטלים של נגינת צ'מבלו בארצות הברית, מולדתו, ובעולם. בשנים האחרונות הירבה לנגן באך: **הפסנתר המכוון היטב** בניו יורק, בסן פרנסיסקו, ברחבי יפן ובימים אלה בתל אביב, **וריאציות גולדברג** בפריס ו**הקונצ'רטי הברנדנבורגיים** בקרנגי הול הניו יורקי. במרכז למוסיקה בארוקית בוורסאי נטל חלק בפרויקט רחב היקף של נגינת יצירותיו של ז'אן-פיליפ ראמו.

קנת וייס מרבה להופיע עם אמני בארוק אחרים, כגון הכנרים הבריטים מוניקה הֶגֶט ודניאל הופ, הכנרת הספרדייה לינה טור בֶּוֹנְט, הכנר האיטלקי פֶבֶיו בֵיוֹנְדֵי וזמרת הסופרן הבריטית קרולין סמפסון.

כמנהל מוסיקלי, העלה וייס הפקה מבויתת של האופרה **דידו ואניאס** של פרסל ותוכנית של מדריגלים של מונטוורדי בערים אקס אן פרובנס, בורדו, ליל ומונטה קרלו; במרכז המוסיקה הפריסאי הגדול "סיטה דֶה לֶה מוֹזִיק" (Cité de la Musique) העלה את **נישואי פיגרו** של מוצרט, ובבֵילְבֶאוּ ובאוֹבֶרְלִין שבצפון ספרד ניצח על הפקת **הכתרתה של פופאה** של מונטוורדי. עם הרקדנית והכוריאוגרפית האמריקנית טרישה בראון שיתף פעולה בהעלאת בלט המבוסס על **המנחה המוסיקלית** של יוהאן סבסטיאן באך. הופעת הבכורה של הבלט הזה, (Musical Offering) M.O., הייתה בתיאטרון "לה מוֹנֵי" בבריסל.

וייס הקליט תקליטורים רבים ומגוונים ובהם יצירות באך, סקרלטי, ראמו ויוצרי בארוק אנגלים.

קנת וייס כיהן לאורך השנים במשרות הוראה באקדמיה הנורבגית למוסיקה באוסלו, בקונסרבטוריון ברצלונה ובבית הספר הגבוה ג'וליארד בניו יורק. כיום הוא פרופסור למוסיקה קאמרית בקונסרבטוריון הלאומי של פריס.

זאת הופעתו הראשונה עם הקאמרטת הישראלית ירושלים.

*The New York City High School of Performing Arts שימש השראה לסדרת הטלוויזיה הפופולרית "תהילה".

סופי גראף, ילידת שווייץ, קנתה לה הכשרה מלאה כעורכת דין וכנבלאית. משהתקשתה להכריע באיזו משתי הקריירות לבחור, נרשמה ללימודי זמרה בקונסרבטוריון של ז'נבה ומשם המשיכה ללונדון, ולמדה בבית הספר גילדהול למוסיקה ולדרמה. לאחר מכן השלימה תואר שני באמנויות השירה (בהצטיינות) באקדמיה המלכותית הסקוטית למוסיקה ולדרמה (RSAMD).

משסיימה את לימודיה, זכתה בפרסים רבים: פרס ז'קרז'ייאר בשווייץ מולדתה, פרס דייוויד קלי בתחרות מוצרט באנגליה, הפרס בתחום גילום דמויות אופראיות בתחרות סנט-אנז' בפריס, פרס מרגרט דיק בסקוטלנד ופרס המסיימים בהצטיינות בתחרות הבינלאומית בורז'יה שבבלגיה.

אלה הזניקו אותה אל קריירה עמוסה: היא שרה על בימות מוסיקה באירופה וביפן, והיא משתתפת תדיר בפסטיבלי בארוק ובפסטיבלי אופרה ומוסיקה קלאסית: באַוּן שבצפון צרפת, בארמון אַמְפֶּרי ובעיירה לה רוֹק ד'אַנטרֶון שבפרובנס, ב"היום המוטרף" (La Folle Journée) בנָנט, בכפר הנופש גֶשְטֶט בשווייץ ועוד. בין המנצחים שהופיעה עמם: ז'אן-איב אוסוֹנס, פייר אמויאל, שְטֶפֶן זֶנְדֶרְלינג, דאן קלוד מלגואַר, פייסל קרואי וקלוד שְנִיץְלֶר.

בין תפקידיה האופראיים: מוֹרְגֶנֶה באלסינה של הנדל, הגב' הֶרְץ בהאימפרסריו של מוצרט וברברנה בנישואי פיגרו שלו, התפקיד הראשי בריטה של דוניצטי, גילדה בריגולטו של ורדי, פֶרְסְקִיטָה בכרמן של ביזה וליֵלה בדולי הפנינים שלו, התפקיד הראשי במנון של מאסנה וסופי באופרה שלו וְרֶתֶר, ז'ילי במר פורסוניאק מאת המלחין השווייצר פרנק מרטן, אחת הנימפות באריאדנה בנקסוס של ריכרד שטראוס, אדלה בהעטלף של יוהאן שטראוס, האחיינית הראשונה בפיתר גריימס של בריטן, ליה בהבן האובד של דביסי, קונגונדה בקנדיד של ברנשטיין, וביצירות בנות זמננו מאת המלחין השווייצר תיארי בֶזְנֶסוֹן.

באולם הקונצרטים שרה סופי גראף את תפקידי הסופרן במיסת ההכתרה של פֶדְרֶבְסְקִי ובשתי היצירות למקהלה שבע המילים האחרונות של ישוע על הצלב, האחת של שארל גונו משנת 1855, והאחרת של סזאר פרנק משנת 1859.

זאת הופעתה הראשונה של סופי גראף עם הקאמרטת הישראלית ירושלים.

הבורגנים

אבנר בירון מנצח
ישראל גוריון זמר (ישראל)

ז'אן-בטיסט לולי סוויטת הבורגני האציל
בנז'מן גודאר סוויטה לחליל ולתזמורת, בעיבוד שמעון כהן
מוצרט סימפוניה מס' 31 ("פריס") ברה מז'ור
שנסונים צרפתיים בעיבוד סרגיי אביר

כפר סבא: היכל התרבות

יום ב', 8.2.16 בשעה 20:30

ירושלים: תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון

יום ג', 9.2.16 בשעה 20:00

זכרון יעקב: אלמא מרכז אמנויות

יום ה', 11.2.16 בשעה 20:00

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 12.2.16 בשעה 13:00

מוצ"ש, 13.2.16 בשעה 20:00

יום א', 14.2.16 בשעה 20:00

חושבים מוסיקה 3 / על סבל ואמונה

דורון סלומון מנצח
ד"ר נחמה ורבין מרצה
אלון הררי קונטרטה טנור

באך קנטטה רי"ב 82
ויואלדי אל מול הקבר הקדוש
היידן קטעים מתוך שבע המילים האחרונות של ישוע
שוסטקוביץ רביעייה מס' 8 בעיבוד לתזמורת מאת רודולף ברשא

מאמינים נכונים לסבול בגין אמונתם, אך האמונה עשויה דווקא להתגלות בסבל, והסבל הופך לעילתה. פנים שונים לאושר של מי שהאל נוכח בחייו בהתגלותו ובהיעדרו.
ד"ר ורבין היא ראש התכנית למדעי הדתות ומרצה בכירה בחוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל אביב.

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 22.1.16 בשעה 11:00

רחובות: מכון ויצמן למדע, אולם ויקס

יום ג', 26.1.16 בשעה 16:30

ירושלים: תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון

יום ו', 29.1.16 בשעה 11:00

שורת המקלה

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מקהלת הנערים של האופרה הלאומית האסטונית
אנדרס מוסטונן מנצח וכינור

פרסל / קטעים מתוך אודה לסנטה צ'צ'יליה
מוצרט / קונצ'רטו לכינור מס' 3
קטעי מקלה מאת פרסל, הנדל ועוד

מוזיאון תל אביב לאמנות
אולם אסיא
יום ו', 26.2.16 בשעה 14:00
כרטיסים בקופת התזמורת ובאתר

כרטיסים מוזלים למנויי הקאמרטה: 100 ₪ 150 ₪
כרטיסים לצעירים מתחת לגיל 35: 50 ₪

קופת התזמורת: 1-700-55-2000 / אתר התזמורת: www.jcamerata.com

צילום: הארי רוסמן, מקסימ ריינד

במסגרת פסטיבל טאלין, תל אביב

הכאוס / לור מס' 1: האדמה והמים / שאקון: האש / שירת ציפורים: האוויר / זמירים / לור מס' 2: הציד / טמבורן מס' 1 ומס' 2 / סיסיליין / רונדו: מנגינת אהבה / קפריס

רבות נכתב על נועזותו של יוזף היידן, בזה שפתח את האורטוריה "הבריאה" בכאוס בראשית, המכה בתדהמה כל אוזן מבינת מוסיקה. ובכן, היידן לא היה הראשון: קדם לו המלחין הצרפתי ז'אן־פרי רָבֶל, שפתח את יצירתו "האלמנטים" בתוהו ובוהו דיסוננטי לעילא. 60 שנה מבדילות בין "האלמנטים" של רבל לבין "הבריאה" של היידן, והתמיהה גדולה, כי מה שנחשב נועז בשיא העידן הקלאסי, חייב להיחשב נועז פי כמה בלב תקופת הבארוק, שבה הנימוס והסדר הטוב שלטו בכל.

ז'אן־פרי רבל, בנו של ז'אן רבל, טנור בקפלה הפרטית של לואי ה-14, הפגין כבר בילדותו סממנים של ילד פלא. בתחילה השתכלל בנגינת צ'מבלו וכינור והיה לכנר הראשי של תזמורת האופרה של פריס. לימים היה למנצח ולמלחין, לא בלי עזרת מורו הדגול, ז'אן בטיסט לולי, מנהל תזמורת האופרה דאז. בגיל 39 נתמנה ז'אן־פרי להיות כנר באנסמבל המפואר "24 כינורות המלך" של לואי ה-14, שבו התקנאו כל מלכי אירופה, וב-1716 הפך לקפלהמיסטר של האנסמבל. בשיא הקריירה, בהיותו בן 60, היה רבל למלחין חצר המלך. את "האלמנטים" הלחין בשנת 1737, בהיותו קשיש ערני ופורץ דרך בן 70.

רבל חיבר את "האלמנטים" בגישה מהפכנית, ונוח לנו לתארה בהיפוך, מן הסוף להתחלה, כמהלך בנייתה, ולא כמהלך נגינתה. בתחילה חיבר רבל סדרת מחולות נאים, בהם שילב ביטוי מוסיקלי תוכניתי של האלמנטים שהעולם עשוי מהם לפי תפיסת העולם דאז: אדמה, מים, אש ואוויר. בכך עדיין אין חידוש. גם ויאלדי, בן זמנו, הציג מיצג תוכניתי דומה ב"ארבע עונות השנה". המהפכנות באה כמה חודשים אחרי שכבר נרקדו מחולות הסוויטה באולמי וורסאי: רבל החליט להקדים לארבעת האלמנטים את **הכאוס הבראשיתי**, באמצעות – שומו שמים - **מוסיקה דיסהרמונית**.

כיצד אפוא בנויה היצירה הלכה למעשה? עשרה הפרקים בה: **הפרקים 6-10 הם** פרקי מחול, ברובם נעדרי מסר פרוגרמטי*, ושמותיהם מעידים על טבעם או מקורם: הלור (Lour), בֶּוֹרָה אטי, קיבל את שמו מחֶמֶת חלילים נורמנדית, הטמבורן (Tambourin) קרוי כך כמחווה לתוף שנהג ללוותו בגרסה העממית, הסיסיליין (Sicillienne) הוא טרנטלה סיציליאנית, רונדו (rondeau) מסמן מעגל של מחוללים (ronde), ובשמו של מחול הקפריס (caprice) מככבת עֵז דלגנית וגחמנית.

הפרקים 4-5 מיוחדים לשירת הציפורים ולאוויר המתמלא בשירתם, **פרק 3** (שאקון) מצייר את האש ו**פרק 2** (לור מס' 1) מוקדש לאדמה ולמים. רבל הסתמך בהלחנתו על כך (וזאת הוא אף כותב באקדמה לפרטיטורה) כי מאזיניו יבינו את הקונבנציות שנקט: "צלילי בס מחוברים ותזזייתיים הם האדמה,

החלילים בקוויהם העולים והיורדים מחקים זרימת מים ופכפוכם, האוויר מגולם בצלילים ארוכים של החלילים המסתיימים בטרילים, והכינורות - בנגינה ערה ולוהבת - מציירים אש".

על **הפרק הראשון**, זה שהוסף בסוף, כותב רבל בפתיחת האקדמה שבפרטיטורה, מתוך חשש כי מעשהו לא יובן על ידי בני זמנו: "הפתיחה לסימפוניה הזאת הוא הכאוס **עצמו**, כלומר ערבוב ובלילה של יסודות הטבע לפני הרגע שבו - בכפיפות לחוקי טבע עריצים ובלתי משתנים - הוקצה להם מקום בסדר הקוסמי. רעיון זה הוביל אותי מעט הלאה: העזתי לקשור את רעיון ערבוב האלמנטים עם ערבוב צלילי ההרמוניה. **הרהבתי עוז לפתוח בכל צלילי האוקטבה יחד, כצליל רב־תווי ברזמני**".

והוא מסיים ואומר כי על ידי הקונבנציות הצליליות ניתן לזהות את ארבעת האלמנטים "אם בבידודם ואם בערבובם, בתוך המְחזרים השונים** של [פרק] הכאוס; הם מסמנים את מאמצי האלמנטים להיבדל ולהיפרד זה מזה. במופע האחרון של הפרק מאמצייהם מצטמצמים, כי משתרר סדר."

מה נאמר? צ'ארלס אייבס, או בלה ברטוק או קרלהיינץ שטוקהאוזן בלב המאה השמונה עשרה.

* יוצא מכלל זה הטמבורן הראשון שבפרק 7 המכיל חיקויי מים.

** יש שבעה מחזרים (רפרזיות) כאלה בפרק "הכאוס", ובכל מחזר הכאוטיות, כלומר הדיסהרמוניה, פוחתת.

רציטיב / ארייטה (אריה קלילה) /
רציטיב / אריה / רציטיב

פרנסואה קולן שייך למלחינים השכוחים. המאזין לקנטטה שלפנינו ישאל אולי מדוע ידוע שמו פחות משמות איטטר (Hotteterre), דללנד (Delalande) או רָבֶל, בני זמנו שלושותם, שגם אם אין פרסומם חובק עולם, הם רשומים ברשימות מלחיני הבארוק הצרפתי ובמילוני המוסיקה. לקולן כמעט ואין זכר.

פרנסואה, בנו של ניקולא קולן, מוסיקאי וצייר בחצר לואי ה-14, קיבל את ראשית חינוכו המוסיקלי מאביו. מתועד כי בשנת 1707 נמנה עם נגני תזמורת החצר המלכותית, ובמקביל גם עם חברי תזמורתה הפרטית של דוכסית מבית בורבון, רעיית בן המלך. בסביבות גיל 20 החל קולן להלחין, בתחילה מנגינות ומחולות, לימים גם קנטטות ומוטטים ולבסוף גם יצירות לבמה, ובהן אופרה.

נראה כי המוסיקה של קולן נשאה חן, שכן טיפס יפה בהירכיית ורסאי: הוא זכה לפטרונותו של מישל-רישר דללנד, מוסיקאי בכיר בחצר לואי ה-14, וב-1719, כבר בעידנו של לואי ה-15, החל לחלוק עם מוסיקאי מבוגר ממנו את ניהול תזמורת החצר. בשנת 1726, עם מות דללנד, ירש קולן את מקומו כממונה על הקפלה המלכותית. בשלב כלשהו נוספה לשמו התווית "דה", וכך היה לפרנסואה קולן דה בלמון*. בשנת 1750, בהחלטה מלכותית, הורם למעמד האצולה.

הקנטטה שנשמע התפרסמה בשנת 1723 בספר תווים ושמו "קנטטות צרפתיות לקול יחיד, בליווי תזמורת ובלי ליווי תזמורת, מאת מסייה קולן דה בלמון, הממונה על מוסיקת המלך". זוהי, אגב, גם השנה שבה התפרסמה האופרה היחידה של קולן, המוגדרת "הרואית"; שם האופרה "חגיגה של היוונים והרומאים", והדבר מוכיח כנראה כי המהלך הניאוקלאסי היה קרוב לליבו של קולן.

גם בקנטטה מככבות דמויות מן המיתולוגיה היוונית-רומית: האלים ונוס, וולקנוס ומרס, זפירים, קופידונים וגרציות. הסיפור מעלה על נס את יופיה הרב של ונוס ואת המאמצים שהטבע עושה לשמר את חושניותה. היא מקיצה אטאט משנת

יופי ואז מעניקים לה טואלטה, כלומר טיפוח יומי. הארץ וכל אשר בה הוא "שולחן האיפור של ונוס", והמאורות הם תאורת הזירה. בפרטיטורה לא רשום שם מחבר המילים, אך ממקורות אחרים מתברר כי חיברן המשורר וההיסטוריון שארל-ז'אן פרנסואה אָנו (Charles-Jean-François Hénault) שחי בין השנים 1648-1737.

היצירה נועדה לסופרן ולאנסמבל ובו צמדי חלילים, אבובים, כינורות וצ'לי וכן קונטינואו, שאותו יוביל, ממקומו ליד מקלדת הצ'מבלו, המנצח קנת וייס. היצירה נפתחת באקדמה אטית ובונת אווירה, לאחריה הזמרת שרה רציטיב, ובו תיאור, נינוח תחילה ודינמי אחר כך, של הטבע ושל העלילה. בין רציטיבים משולבים ארייטה ואריה, ובהן פנייה בדיבור ישיר אל בני הלוויה - הקופידונים, הזפירים, הציפורים והגרציות, המתבקשים לטפח את האלה.

השירה והנגינה מנהלים דיאלוג מתמיד: האנסמבל והזמרת חוזרים זה על פראזות של זה, וכמו ביצירת רָבֶל, הכלים מחקים בנגינתם את האלמנטים של הטבע. גם לזמרת יש כלי חיקוי, כגון שירת מליסמות - שירת הברה אחת בתווים רבים - שבאמצעותן הקופידונים מעופפים והרוחות לוטפים.

*ע"ש עיירה בחבל לורן בצרפת. במקביל נטל לו אחיו הצייר, אֵייסֶנְט קולן, את התוספת "דה ורמון". העיירות בלמון (Blâmont) וורמון (Vermont) שכנות.

Recitatif

L'Ombre fuit, et deja l'Epouse de Cephale,
Aux portes d'Orient voit briller sa rivale;
Le soleil qui la suit recommence son tour,
Et va rendre aux mortels
Les soins avec le jour.
Deja pour le lever de Vénus tout s'apprête,
Les Grâces, en habit de fête,
Elèvent un autel et superbe et galant,
Où la beauté suprême
Se doit, en s'éveillant,
Rendre hommage à elle-même,
On voit de tout côtés accourir les Amours,
Pour offrir leur secours.

L'un tient cette glace fidelle,
Qui ne reproche rien
À la belle immortelle,
L'autre assortit des noeuds
De rubis et de fleurs;
Un autre en l'essayant apporte la ceinture,
Tissu mystérieux
Plus fort sur tous les coeurs
Que la plus brillante parure.

Mais le ciel s'embellit,
On sent un air plus doux;
De cent nouvelles fleurs la terre est émaillée;
Amours, approchez-vous,
Vénus est éveillée!
Les Ris, les Jeux, les Grâces, sont autour,
Et préparent leurs soins
Pour la mère d'Amour.

שולחן האיפור

(או: רחצת הבוקר) של ונוס
שארל ד'אן פרנסואה אנו (1770-1685)
עברית: בני הנדל

רציטטיב

הו סהר לילי, לפידך המואר
אל האי קיתרה כון,
הבט, היה עד למראה נהדר:
בין צללים,
בחרשה מסתורית רבת-חן,
ונוס נמה על מצע של פריחות!
את שדיה לוטפים, שובבים, הרוחות?
המנוחה מעניקה לה שפע כוחות.
מלאו מכמניה תשוקה,
דרוכים ליממה הגדולה, המחכה.
כוחות חדשים בפני ונוס.
אף כי בן שורה התנומה,
חושקת היא אף על פייכון.
ובראות כמיהתה, בנות-החן שעתה,
מתמלאות רב תשוקות אף הן.

אריאט (אריה קלילה, תוססת וחיינית)

"השמרו קופידים"
מלהעיר את אמכם,
עופפו קלילות סביב גופה,
עם רוחות הזפיר נופפו כנפיקם,
רעננו החרשה במעופה.
כן, עופו בלי קול,
אל תעירו אמכם,
המנוחה חשובה לה, שקטו בעופכם,
בתוך שתי עיניה הן ממלכתכם.
ואתן, צפורים,
עוד ישנו בעלון,
על זריחת החמה אל תצהירו!
הן ונוס נמה בחרשה בשלון,
רק אחרי שתעור,
נא לה שירו!"

La Toilette de Venus

Charles-Jean-François Hénault (1685 -1770)

Recitatif

Bel Astre de la nuit, arrête ton flambeau.
Sur l'Île de Cithere.
Viens seul être témoin d'un spectacle si beau:
Au fond d'un bois gardé
Par l'ombre et le mystère,
Vénus dort sur un lit que Flore á préparé.
Les zephirs sur son sein folâtrant à leur gré,
Le repos lui prête des armes,
Il répand sur ses charmes un doux air
De langueur du grand jour ignoré,
Ses traits moins animés
Ont des forces nouvelles.
Elle semble en dormant appeller les plaisirs.
En voyant tant d'appas, ses compagnes fidèles,
Les Grâces même ont des désirs.

Ariette

"Craignez, jeunes Amours,
D'éveiller votre mère,
Volez doucement dans ces lieux;
Joignez vous aux Zephirs, et d'une aile légère
Augmentez de ces boit le frais délicieux.
Volez sans bruit,
Craignez d'éveiller vostre mère.
Son repos vous est précieux;
Tout votre Empire est dans ses yeux.
Et vous, Oiseaux,
Dormez plus tard sous ce feuillage;
Ne chantez pas le lever du Soleil;
Vénus repose en ce bocage,
Pour commencer vos chants,
Attendez son reveil."

רציטיבי

הצללים נמוגים! ואהובת קפלוס⁵
מבחינה: יריבה כבר החל לנצץ!
השמש יוצא למסע מלא חום,
לאדם את חסדו
יעניק מדי יום.

ונוס מקיצה! הכל מוכנים!
בנות־החן, עושות בגדי חג לבנים,
בונות לכבודה מזבח פאר,
שעלי כלילת־יפי זו, האלה,
תוכל, אחרי שגופה יהא ער,
לסגוד ליפיה שלה.
הנה, קופידים באים מכל עבר,
אצים להיות לה לעזר.

לזה יש מראה שבעת־טושים,
שלא תמצא פגם
ביפה בנשים,
לזה אצעת
אבנים טובות.
לשלישי – הגורת חלצים,
מאריג המושך
את כל הלבבות,
פי כמה מזגב פרוים.

הרקיע מבחיר,
מתבשם האויר,
שלל פרחים כמרבד תפארה.
קופידים, נא קרבו במטס מהיר,
הנה, ונוס כבר ערה!
הצחוק, המשובה והחן⁶ סביבה
באים לטפח
את אם האהבה.

Air

"Grâces, qu'allez-vous faire?
C'est un soin téméraire
De parer la beauté;
Un éclat emprunté
Lui nuit au lieu de plaire!
Vénus n'a qu'a sourire,
Et l'Univers soupire!
Souvent même un regard
Qu'elle jette au hasard,
Suffit pour son Empire."

Recitatif

Cependant il est temps de quitter ces climats,
Déesse, vous devez votre présence au monde!
Choisissez avec tant d'appas,
Qui voulez-vous des Dieux, de la terre, ou de l'onde.

"Partez et donnez des fers
Au puissant Dieu de la Thrace;
Qu'en faveur de l'Univers
Vos yeux lui demandent grâce."

"C'est trop laisser son grand coeur
Dans les bras de la Victoire,
Acquittez pour son Bonheur
Les promesses de la Gloire."

אריה

"בנות־חן, הסכיתו היטב!
מעשה חצוף וגבה־לב
הוא קשוי יתר של החן!
ברק שקרי מה יתן?
רב נזקו! הוא מקסם כוזב!
הן ונוס, לה די במבע מחיה,
וכבר היקום נאנח!
ולעתים, בשלחה מבט,
במקרה או כל־אחר יד,
הן כל ממלכתה תשמחו!"

רציטיבי

אך הגיע הזמן ללכת כעת,
אלה, את מאוד נחוצה בעולם!
הפעילי קסמיה, החליטי החלט
איזה אל את רוצה - אל קרקע או אל ים.

לכי, אזקי בכבליך
את וולקן⁷, אישך הנפח,
שבשם היקום, עיניך
הפצירו בו כה כי יסלח.

אל תתני שיגבה לבבו
על כי נצחך, אלה,
הבטיחי במחיר סבלו
בעבורך את מרום התהלה!

1. במקור: מצע פרחים שפרשה לה פלורה, אלת הפרחים הרומית.

2. במקור: הזפירים, רוחות המערב. במיתולוגיה זפיר ופלורה נאהבים.

3. בנות חן הגרציות.

4. במקור: jeunes Amours ב-A רבתי, כלומר קופידונים. הגרציות נקבות והקופידונים המכונפים - זכרים.

5. אהובת קפלוס, אלת השחר אאוס (Eos), מתחדשת בכל בוקר, ותוך כדי ריחוף שמימי מכריזה על בוא השמש.

6. צחוק, משובה וחן הם יצורים מואנשים.

7. האל וולקן (וולקנוס) הרומי הוא הפייסטוס היווני, ולפי האודיסאה הוא נפח רכיכוח וסר־חן. הוא בעלה של אפרודיטה (היא ונוס), ואחרי שהוא תופס אותה בוגדת בו עם האל ארס (מרס), הוא כובל את שניהם בשלשות ברזל בלתי נראות. בשיר המשורר מצייע כי ונוס תכבול את בעלה, ובכך תשחרר את האהבה למען היקום.

פסטיבל "אופוס" למוסיקה קלאסית מציג:

• לורה קלייקום ויניב ד'אור •

ערב אופראי בינלאומי עם הקאמרטה הישראלית ירושלים

זמרים אורחים: אדוארד קלירי (בריטון), פניני גרובנר (באס)

מנצח: אבנר בירון

בתוכנית: אריות וקטעי אופרה ממונטוורדי ועד ורדי.

"אחת מזמרות הקולטורה הגדולות ב־50 השנים האחרונות"

(New York Times)

19.3.2016, בשעה: 20:00

אולם "הגרי קראון", תיאטרון ירושלים

20% הנחה למנויי הקאמרטה

לפרטים והזמנות: 1-700-55-2000

• עמנואל פהו •

וירטואוז החליל הנודע יבצע לראשונה בישראל את שני הקונצ'רטי לחליל של מוצארט - בערב אחד.

תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים
מנצח: אבנר בירון

"קיסר החליל"
(New York Times)

20:30, 09.04.2016, בשעה:
אולם "הנרי קראון", תיאטרון ירושלים

אופוס

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

איטליאנה: אנדנטינו / מגנינות חצר /
סיצ'יליאנה: אנדנטינו /
פסקליה: מאסטוזו, ויואצ'ה

רש לקוות כי רוחו של אוטורינו רספיגי מחייכת בנחת על ששילבנו סוויטה משלו בקונצרט שכולו בארוק צרפתי. רספיגי היה אמנם מלחין איטלקי בן המאה העשרים - צעיר מג'אקומו פוצ'יני ובוגר מנינו רוטה - אך גם מוסיקולוג היה, ורבה הייתה משיכתו למוסיקה מרכזאירופית של עידנים קודמים. משיכה זו משתקפת גם בסוויטה שנשמע היום - עיבוד ותזמור למחולות רנסנס מאיטליה ומצרפת.

רספיגי נולד בבולוניה, ושם זכה בראשית חינוכו המוסיקלי: לימודי פסנתר, כינור, ויולה ותיאוריה. לאחר תום לימודיו נסע לסנט פטרבורג, שם התקבל למשרת הווילן הראשי בתזמורת "התיאטרון הקיסרי מרינסקי" וללימודי קומפוזיציה במחיצת ניקולאי רימסקי־קורסקוב. בשתי שנות לימודיו אצל המלחין הרוסי השכיל לפתח טכניקת תזמור עשירת צבעים ומצלולים שהועילו לו בקריירת היצירה שפיתח בשובו לאיטליה. רספיגי בחר שלא לנהות אחר מגמות מודרניסטיות כשל ארנולד שנברג או של איגור סטרווינסקי, תלמיד אחר של רימסקי־קורסקוב. יצירותיו נותרו טונאליות, רומנטיות וניאוקלאסיות.

בשנת 1913 עבר רספיגי לגור ברומא ושם חי עד סוף ימיו. ב-1923 החל לכהן כמנהל האקדמיה למוסיקה, אך כעבור שנתיים התפטר, כדי להתרכז בהלחנה ובניצוח על

הלאוטה עצמה אינה מופיעה באנסמבל. שמה בלבד מפאר את שם היצירה, כי היא הייתה הכלי הסולני שליווה את זמרי הרנסנס ואת מחולליו. רספיגי נטל מן המקורות את הלחנים בלבד; להרמוניות הרנסנסיות לא הרגיש מחויב. ראויים לציון גם השינויים המפתיעים בדינמיקות הפנימיות שבהם הרבה לאתר את עיבודיו.

הפרק הראשון מבוסס על מגנינה פופולרית של האיטלקי ג'רסי דה פֶרְמָה, בן שלהי המאה ה-16, והוא משמש פתיח מלטף ואופטימי ליצירה כולה. **הפרק השני** הוא מעין סוויטה בתוך סוויטה: הוא בנוי משש מגנינות חצר פרי עטו של עורך־הדין, הרופא והלאוטיסט הצפון־צרפתי ז'אן בטיסט בזאר (Jean Baptist Besard), בן המאה ה-16. בסוף הפרק, המגנינה השלוה הפותחת חוזרת ומסכמת.

הפרק השלישי הוא מחול סיצ'יליאנה* פסטורלי וקצוב מאת מלחין עלום־שם מראשית המאה ה-17; מבנהו ABA, וחלקו האמצעי ערני משני קצותיו. **הפרק הרביעי** מבוסס על פסקליה (הקרויה לפעמים גם שאקון) מאוסף שפרסם ב-1692 הגיטריסט והמלחין האיטלקי לודוביקו רונְקֶלי. בניגוד לשלושת הפרקים הקודמים, שמזגם נותר אחיד לאורך הפרק כולו, כאן יש מצעד של קטעים קצרצרים החוזרים בגיווני גוונים ובאינטנסיביות רגשית. כאן, כמו בכל היצירה, ניתן לראות יפה את ייחודו של רספיגי ואת מקוריותו כמעבד וכמתזמר.

יצירותיו בעולם. לשמחתו הרבה, הצטרף בשנת 1929 גם ארטורו טוסקניני הגדול למקדמי יצירותיו, שבידועות ביותר בהן טרילוגיית הפואמות הסימפוניות "מזרקות רומא", "אורני רומא", ו"חגיגות רומא". מפגן פטריוטיות זה אינו צריך להפתיע, לנוכח העובדה שצמח באיטליה של ראשית הפאשיזם.

עניינו המוסיקולוגי במאות קודמות הולך את רספיגי להלחנת יצירות המבוססות על מחולות ומגנינות (arie) שמצא בכתבי יד עתיקים. מיצירות עתיקות לצ'מבלו הכין סוויטה שכולה קודש לבעלי כנף (סוויטת הציפורים), ועל פי יצירות ללאוטה ולכלי פריטה אחרים חיבר שלוש סוויטות הקרויות "אריות (מגנינות) ומחולות עתיקים ללאוטה".

הסוויטה השלישית בטרילוגיה, "אריות ומחולות עתיקים" בעבור לאוטה מס' 3* נכתבה בשנת 1931 לאנסמבל כלי קשת.

*דומה לסיסיליין ב"האלמנטים" של רבל.

ז'אן־פיליפ ראמו, נגן כלי קשת ומקלדת, מלחין ותיאורטיקן, קנה לו מעמד רם בתולדות המוסיקה, לצד גדולי זמנו - באך, טלמן, הנדל, ויואלדי, סקרלטי, קופרן.

לאורך עשורי חייו הראשונים עבד ראמו ליד מקלדות כנסיות וככנר בתזמורות. בד בבד חיבר מוטטים, קנטטות, שירים ויצירות לצ'מבלו. תרומה חשובה במיוחד הרים בתחום התיאורטי: לפיו, המוסיקה היא בכירת האמנויות, ומקומה לצד המדע. הטרקטט שלו "ההרמוניה ועקרונות היסוד שלה", שהתפרסם ב-1722 עורר הדים בכל העולם. בו הציב ראמו מול הרציונליסטים בני דורו הוכחות כי המוסיקה, על צליליה, מהלכיהם ושילוביהם, נובעת מתשתיות טבעיות, שאפשר לנתחן, לנסחן ולנבאן. אנציקלופדיסטים מן השורה הראשונה, כגון דידרו ורוסו מיהרו להסיר לפניו את הכובע.

האיש ראמו מתואר כגבר גבוה ורזה, בעל קול צורמני ודיבור לא ברור, מסוגר ומסויג, וכחן וכעסן, מתנשא ומתהדר. המוסיקה הייתה ציפור נפשו, ובה השקיע את כל משאביו, אף כי הייתה לו משפחה. היסטוריון אחד כינהו מונז'מניאק, ואחר כתב: "לבו התגורר בצ'מבלו. משהוגף המכסה, לא היה עם מי לדבר."

רק בהגיעו לגיל 50 הלחין ראמו אופרה ראשונה, **איפוליט ואריסי** שמה. אז, ב-1733, היו כבר האופרות של ז'אן בטיסט לולי זיכרון רחוק בצרפת, ואופרת הביכורים של ראמו עוררה רעש. אוהבי האופרה התפצלו ל"רמיסטים", אוהדיו, ול"לוליסטים", מוקירי סגנונו של לולי המת. אלה האחרונים מצאו

במוסיקה של ראמו "מוזרויות דיסוננטיות" ועודפות. אותו ז'אן־ז'אק רוסו, שנפעם מן התיאוריות המוסיקליות של ראמו, התנפל עליו עתה בזעף על חושניות המוסיקה ורהב המחולות, התפאורות והתלבושות.

ב-30 השנים שלאחר **איפוליט ואריסי** הלחין ראמו כ-30 יצירות בימתיות: טרגדיות מוסיקליות, אופרות־בלטים, פסטורלות הרואיות, קומדיות ליריות ובלטים קומיים. בכולן השליט את עקרון עינוג העין והאוזן. היום נשמע שתי אריות, האחת **פיגמליון** והאחרת **מפֶלְטָה** (עם שני מחולות לפניה), ובתוכם - סוויטת מחולות **מדרדנוס**.

פיגמליון היא אופרת־בלט במערכה אחת ללברית של בֶּלוֹ דֶה סוֹבו. בכורתה הייתה באופרה של פריס בקיץ 1748. במרכזה המיתוס הידוע מן "המטמורפוזות" של אובידיוס הרומי, על פיגמליון הפֶּסֶל, המתאהב ביצירת עצמו, ובעזרת אמור, אֵל האהבה, פסלו האהוב הופך לאשה בשר ודם. העלילה נגלית לקהל בסדרת רציטטיבים ואריות, ואחרי שאמור מסביר - באריה שנשמע - כי מגיע לפיגמליון, הפֶּסֶל המוכשר והנאמן לו (לאמור), להיות נאהב ע"י פסלו, הכל יוצאים במחולות. יצוין, כי הליברית דואג גם לאשת פיגמליון שנדחתה לטובת הפסל, וגם לה מוצא אמור שידוך הולם ומשמח.

פֶלְטָה היא נסיון ראשון ומוצלח של ראמו לחבר אופרה קומית. יש בה פרולוג ושלוש מערכות, הליברית של אדריאן ד'אוןְוִיל, והבכורה הייתה בוורסאי במרס 1745. הנה תקציר העלילה: יופיטר, כדי לרפא את

אשתו יונו מקנאתה, מקבל את עצת מרעיו: להעמיד פנים שהתאהב בפֶלְטָה, נימפה כעורה הגרה בבֶּיצָה, וכשיתברר ליונו כמה לא הגיוני כל הרעיון, תצחק ותתרצה ותתרפא. כך תוכנן, וכך הווה. אבל, כמו באופרה, עד לסוף הטוב - מבוך של תסבוכות: תריסר דמויות יש באופרה, וביניהן שוררים אהבה ושנאה, קנאה ורכילות, בגידות, מזימות ומריבות. את האריה שלנו מזמרת הדמות האקסצנטרית "טירוף", המזהירה את נימפת הביצה שלא להיעתר למלך האלים, כי "האהבה יודעת להתאכזר ולנקום".

האופרה התקבלה נפלא, אף כי הועלתה לרגל נישואי נסיך צרפת עם נסיכה ספרדייה לא ממש יפה. ראמו שעשע כל כך, שהחצר הבליגה על הרמיזה הלא טקטית. ורוסו, רוסו הביקורתי, הכריז "פֶלְטָה - אופרה אלוהית". האריה הטראגיקומית שנשמע - על הקדנצות והמליסמות "המטורפות" שבה - מאתגרת לביצוע ומהנה להאזנה.

דרדנוס היא טרגדיה לירית, כלומר, טרגית בתחילתה ושמחה בסופה. היא הועלתה לראשונה בפֶּלְטָה רויאל של פריס בנובמבר 1739. דרדנוס, בן יופיטר ואלקטרה, מתאהב נואשות בבתו של מלך המסוכסך אתו, ואם בזה לא די - הנסיכה גם מובטחת לאחר. דרדנוס אינו אומר נואש: הוא נלחם במפלצת המאיימת על המלך, מציל את הממלכה, והסוף - שלום אמת וחתונה עליזה. הסוויטה עשירה ומגוונת ומסתיימת בשאקון סוחף. בהאזנה לה אולי נחליט אם רמיסטים אנו או לוליסטים.

אָמור* (קופידון) פונה אל פיגמליון

רציטטיב (חינני, לא לאט מדי)

נְכוֹן, אֶת הַפֶּלֶא אֲנִי חוֹלְלִתִּי,
מִזְמַן אֲנִי, אָמור, יִחְלִתִּי
לְצוֹר יְצוֹר שְׁלֵם, בְּלִי פָגָם;
אָבֵל מְלֹאכְתִּי בְּזָכוֹתֶךָ שְׂכַלְלִתִּי,
בְּזָכוֹת פְּסִלָּה הַמְשַׁלֵּם!
הוא חי - היא חיה -
תְּשׁוֹקֶתָה רַק לִּי!
בְּעֵבוֹר כְּשֶׁרוֹנֶךָ היא הגמול ההוגן.
נֶאֱמַר לִי הֵייתָ תְּמִיד, וְעַל כֵּן
מוֹצֵדֶךָ כִּי מְאוֹד יֶאֱרָךְ אֶשְׁרָךְ!

אריאט

הִגִּיעוּ מִהֵרָ, שְׂחוֹקִים וּמְשׁוֹבוֹת,
קִשְׁטוּ מְקוֹם זֶה בְּרַב צְבֵעַ וְאוֹר!
מְהֵרָנָא וּבּוֹאוּ, בְּנוֹת־חַן חֲבִיבוֹת,
הַשְׁלִימוּ אֶתֶן מְלֹאכְתּוֹ שֶׁל אָמור!

(פמליית בנות־החן נכנסת תוך כדי מחול)

בוֹאוּרְנָא, בּוֹאוּ, בְּנוֹת־חַן חֲבִיבוֹת,
מְהֵרָוּ לְהַשְׁלִים אֶת מְלֹאכְתּוֹ שֶׁל אָמור!

(בנות־החן מדריכות את הפסל
ומציגות את צעדי המחול השונים)

L'amour* à Pygmalion

Recitatif (Gracieux, sans lenteur)

Du pouvoir de l'Amour ce prodige est l'effet.
L'Amour dès longtemps aspirait
À former par ses dons l'être le plus aimable;
Mais pour les unir tous, il fallait un objet
Dont ton Art seul était capable!
Il vit et c'est pour toi;
pour toi ses tendres feux!
Étaient de tes talents la juste récompense.
Tu servis trop bien ma puissance,
Pour ne pas mériter d'être à jamais heureux!

Ariette (Vive et gracieuse)

Jeux et Ris qui suivez mes traces,
Volez, empressez-vous d'embellir ce séjour.
Venez, aimables Grâces,
C'est à vous d'achever l'ouvrage de l'Amour!

Empressez-vous, aimables Grâces,
Hâtez-vous d'achever l'ouvrage de l'Amour!

הטירוף*

רציטיב

נִגְנֵן וְנִזְמֵר זְמִירוֹת מְפִלְאוֹת
עַל נִשְׁמַת יוֹפִיטֵר, שֶׁבְּשֵׁלֶשֶׁלְאוֹת
נִקְשְׁרָה אֶל נִשְׁמַת פְּלִטָּה!
אֲרָצָה כִּי שְׁמַחַת לְבָבוֹ תִּתְבַּטֵּא
בְּמִגְוֹן שִׁירוֹתַי הַנָּאוֹת!

(יש בידיה לירה שגנבה מאפולו, והיא פורטת עליה אקורדים,
לנסות את הכלי. את האקורדים התזמורת משמיעה)

לְגִדּוֹלֵת אֶמְנוֹת שְׁרֵתִי תָנוּ כְּבוֹד!
אֲדַאֵג כִּי אֲרוּעַ נִוְגָה עַד לְמָאוֹד
יִהְפֶּךְ בְּשִׁירֵי צְהֵלָה!

(היא שבה ומכוונת את הלירה "ומלווה את עצמה",
כלומר התזמורת מלווה. יש הפקות שבהן היא "המנצחת")

אריאט

חִזְרוּרֵי אֶפּוֹלוֹ דְּפָנָה דְּחָתָה**
וְאִמּוֹר הַשֵּׁיג כָּל מָה שֶׁקָּוָה:
עַל קִבְרָה לְפִיד אֶפּוֹלוֹ כְּבָה
עַת שְׁנַתָּה דְּפָנָה צוֹרְתָה!

זֹאת נִקְמַת הַנִּשְׁמָה הָאוֹהֶבֶת:
אֲכַזְרִית הִיא כְּשֶׁהִיא נַעֲלָבֶת!

חִזְרוּרֵי אֶפּוֹלוֹ דְּפָנָה דְּחָתָה,
אִמּוֹר הַשֵּׁיג כָּל מָה שֶׁקָּוָה:
עַל קִבְרָה לְפִיד אֶפּוֹלוֹ כְּבָה
עַת שְׁנַתָּה דְּפָנָה צוֹרְתָה!

La folie*

Recitatif

Formons les plus brillants concerts,
Quand Jupiter porte les fers
De l'incomparable Platée!
Je veux que les transports de son âme enchantée,
S'expriment par mes chants divers!

Admirez tout mon art célèbre!
Faisons d'un image funèbre
Une allégresse par mes chants.

Ariette

Aux langueurs d'Apollon, Daphné se refusa:
L'Amour sur son tombeau,
Eteignit son flambeau,
La métamorphosa!

C'est ainsi que l'Amour de tout temps s'est vengé:
Que l'Amour est cruel, quand il est outragé!

Aux langueurs d'Apollon, Daphné se refusa:
L'Amour sur son tombeau,
Eteignit son flambeau,
La métamorphosa.

*מתוך האופרה "פליטה" מאת ז' פ' ראמו/ א' ד'אורויל.

**ב"מטמורפוזות" שבהן מופיע סיפור פיגמליון, אובידיוס הרומי מביא גם מיתוס על אל האהבה ארוס (או אמור) שסכסוך פרץ בינו לבין אפולו, אל השמש. אמור יורה באפולו חץ של זהב (ואהבה), וחץ של עופרת (ושנאה) בנימפה דפנה. אפולו דולק אחרי דפנה הנרתעת, זו זועקת לעזרה, ואביה, אל הנהר, מצילה על ידי מטמורפוזתה: דפנה הופכת לצמח... הדפנה.

*De l'opéra Platee (J. P. Rameau/ A.Valois d'Orville).

Dancing with Venus

Kenneth Weiss conductor (US)
Sophie Graf soprano (Switzerland)

Jean-Féry Rebel (1666-1747)
Les éléments

François Colin de Blamont (1690-1760)
Cantata La Toilette de Venus
(Israeli Premiere)

Intermission

Ottorino Respighi (1879-1936)
Ancient dances and airs, Suite no.3

Jean-Philippe Rameau (1683-1764)
Orchestral suites and arias
from the operas Pygmalion,
Dardanus & Platée

32 SEASON
2016-2015

Tel Aviv / Tel Aviv Museum of Art

Friday, January 15 2016 at 13:00

Saturday, January 16 2016 at 20:00

Sunday, January 17 2016 at 20:00

Jerusalem / Jerusalem Theater

Tuesday, January 19 2016 at 20:00

Recital

Kenneth Weiss Harpsichord

J. S. Bach / The Well-Tempered Clavier, Book 1

The Israel Conservatory of Music

25 Louis Marshall St.

Monday, January 18 2016 at 20:30

We are greatly indebted to Liora Bing Heidecker and Prof. Joseph Geiger for their kind assistance with the translation of the cantata.

We wish to thank Dan Yakir for his lasting contribution.

Program notes: **Benny Hendel** Design: **Hagit Maimon**

The Israel Camerata Jerusalem

Music Director and Founder: **Avner Biron**

Advisor: **Josef Bardanashvili**

The musicians

*principal player **assistant principal

1st Violin

Matan Dagan*
Natasha Sher*
Carmela Leiman**
Denice Djerassi
Hadas Fabrikant
Sophia Kirsanova
Roman Yusupov

2nd Violin

Étienne Meneri*
Eduard Reznik**
Omri Tzach
Michael Kontsevich
Keren Shoshani

Viola

Michael Plaskov*
Doron Alperin
Boris Rimmer
Andrei Shapelnikov

Cello

Marina Katz*
Zvi Orleansky*
Alexander Sinelnikov**

Bass

Dmitri Rozenzweig*
Alexander Osipenko

Flute

Esti Rofé*

Oboe

Muki Zohar*
Ori Meiraz

Bassoon

Mauricio Paez*
Kristijonas Grigas

French Horn

Alon Reuven*
Ruth Varon

Timpani

Karen Phenpimon-Zehavi*

Guest musicians: Iris Jortner, cello; Naama Neuman, flute

Board of Directors and Members of Association

*Member of the board

Prof. Ruth Arnon*, Chairman	Prof. Avi Ben Basat*	Izaak Elron*	Prof. Moshe Hadani*	Dov Shafir
Jacob Aizner*	Prof. Shlomo Biderman	Prof. Menachem Fisch*	Prof. Uri Karshon	Baruch Shalev*
Dr. Hanan Alon	Dr. Yoram Blachar*	Prof. Benny Geiger*	Raanan Kop, CPA*	Ilan de Vries*
Avner Azulay*	Prof. Shmuel Cabilly	Efrat Weiman Gershony*	Nissim Levy	
Talma Barabash-Knoller, CPA	Robert Drake	Yair Green*		

Administration

General Manager: Ben-Zion Shira	Marketing Manager: Tamar Umansky	Stage Manager: Valery Aksyonov
Administrative Manager: Michael Kontsevich	Marketing: Miriam Raskin	Legal Advisor: Adv. Ami Folman
Producer and Librarian: Dan Deutsch	Sales: Dagan Feder	Accountant: Sarit Yitshaki

Office: 13 HaHagana St. (HaGiv'a HaTsarfati) Jerusalem | Tel: +972-2-5020503 Fax: +972-2-5020504

Internet: www.jcamerata.com | Email: info@jcamerata.com

The Orchestra is supported by: The Ministry of Culture and Sport | The Municipality of Jerusalem
and by the generous support of various donors.

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM

MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON

32 SEASON
2016-2015

Dancing

with Venus
